

BORNHOLMS REGIONSKOMMUNE
DAGPLEJEN

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

0-2 ÅR

FRA TIL

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Dagplejens indledning	3
1.2 Dagplejens værdier	3
1.3 Dagplejens pædagogiske principper	4
1.4 Dagplejens læringsforståelse	4
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	5
2.1 Dagplejens overordnede læringsmål	5
2.2 Dagplejens læringsmål for børn med særlige behov	5
2.3 Dagplejens metoder og aktiviteter til inklusion af børn med særlige behov	5
2.4 Dagplejens sprogindsats	5
2.5 Dagplejens arbejde med overgange og sammenhæng	5
2.6 Dagplejens metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng	6
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	7
3.1 Fakta om dagplejen	7
3.2 Beskrivelse	7
3.3 Evaluering	7
3.4 Refleksion	7
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	9
4.1 Læringsmål for alsidig personlige udvikling	9
4.2 Læringsmål for sociale kompetencer	10
4.3 Læringsmål for sproglig udvikling	11
4.4 Læringsmål for krop og bevægelse	12
4.5 Læringsmål for natur og naturfænomener	13
4.6 Læringsmål for kulturelle udtryksformer og værdier	14
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	16
5.1 Beskrivelse	16
5.2 Refleksion	16
6 AFSLUTNING	17

1 INDLEDNING

1.1 Dagplejens indledning

De pædagogiske læreplaner er udarbejdet samlet for Dagtilbuddet på Bornholm. Læreplanerne tager udgangspunkt i Bornholms Regionskommunes værdier, - tillid, respekt, åbenhed, engagement og ansvarlighed. Bornholms Regionskommune har desuden valgt at have inklusion som indsatsområde. Læreplanerne indeholder følgende 6 temaer:

- Barnets alsidige og personlige udvikling
- Sociale kompetencer
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Natur og naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier

Der skal i læreplanerne indgå læringsmål og metode og aktiviteter. Læreplanerne skal evalueres minimum hvert andet år i samarbejde med forældreråd og bestyrelse.

1.2 Dagplejens værdier

Dagtilbuddets værdier tager udgangspunkt i kommunens børnepolitik og politik for inkluderende læringsmiljøer, - deltagelse, tilstedeværelse og læring.

SUNDHED:

Sundhed er en forudsætning for et godt børneliv.

Det betyder, at vi:

- Prioriterer en tidlig og forebyggende indsats højt gennem hele barndommen
- Har kost og bevægelsespolitik
- Inddrager den bornholmske natur i de daglige aktiviteter
- Forventer, at alle samarbejder om at sikre sunde livsformer

HELHED OG SAMMENHÆNG:

Et godt børneliv bygger på helhed og sammenhæng:

- Samarbejde med børnenes hjem
- Sammenhæng mellem kommunens tilbud sikret gennem "Den røde tråd"
- Der arbejdes med at skabe partnerskaber i lokalsamfundet

LEG OG LÆRING:

Udviklende læreprocesser er en del af et godt børneliv. Derfor er de tilrettelagt, så de styrker helhed, alsidighed og initiativ.

Fællesskab, der skaber rammerne om et godt børneliv ved at give plads til alle, vise alle respekt og skabe muligheder.

- Skaber gode rammer for børnenes leg
- Understøtter børnenes nysgerrighed og lyst til at lære
- Bakker op om skabende og kreative miljøer
- Opstiller mål for børnenes sociale, faglige, kulturelle og alsidige personlige udvikling
- Lærer det enkelte barn at deltage i forpligtende fællesskaber

Vi skaber rammerne om et godt børneliv ved at give rummelighed, mangfoldighed og respekt.

UDSYN OG NÆRVÆR:

Det betyder, at vi:

- Motiverer børnene til at tage stilling og blive nysgerrige, tolerante verdensborgere
- Vil være åbne og inddrage det omgivende samfund
- Møder børnene åbent og engageret
- Er tydelige og nærværende rollemodeller

RUMMELIGHED OG RESPEKT:

Børn, som er i udsatte positioner, skal tilbydes støtte så tidligt som muligt. Støtten skal gives ud fra princippet om at være mindst muligt indgribende i barnets liv. Samtidig skal støtten gives således, at den forventes at kunne imødekomme de problemer og behov, som barnet har. Børn og familiers ressourcer og problemer skal afdækkes med henblik på at yde en tidlig og målrettet indsats. Børn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse og deres forældre skal støttes og vejledes så tidligt som muligt.

Nedenstående principper er gældende for alle børn i udsatte positioner herunder børn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Barnets perspektiv:

Barnet har ret til at blive hørt og inddraget og intet hensyn må gå forud for hensynet til barnets tarv.

Forebyggende indsats:

Når et barn er i vanskeligheder, er det de fagpersoner, der kender barnet, der samarbejder med forældrene og barnet omkring afhjælpning af problemerne. Forældrene er de centrale voksne i barnets liv og har ansvaret for barnets opvækst, opdragelse og trivsel. Familiens netværk kan inddrages med henblik på at hjælpe barnet med udgangspunkt i barnets ressourcer.

Fagpersonerne omkring barnet kan søge konsultativ bistand til løsning af problemerne.

Tværfagligt samarbejde:

Barnet skal sikres helhed og sammenhæng gennem opvæksten, hvorfor offentlige tilbud skal samarbejde og i fællesskab støtte og hjælpe barnet i forsøg på at sikre mindst mulige indgreb.

INKLUSION:

Flest mulige børn skal inkluderes normalsystemet.

1.3 Dagplejens pædagogiske principper

1. Princip: Sundhed
2. Princip: Inklusion
3. Princip: Leg og Læring
4. Princip: Udsyn og Nærvær
5. Princip: Rummelighed og respekt

1.4 Dagplejens læringsforståelse

Læring er en vækstproces, der varer ved hele livet. Læring er baseret på den information barnet får igennem sanseindtryk og tankevirksomhed. Den information som enten danner, forstærker eller ændrer barnets viden, færdigheder, holdninger og adfærd. Læring foregår både ubevidst og bevidst.

Læring foregår på forskellige måder bl.a. via leg, imitation og kreativitet, ligesom den voksne forstærker den ønskede adfærd, færdighed og holdning via positive og konsekvente tilbagemeldinger til barnet.

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 Dagplejens overordnede læringsmål

At dagplejerne tænker og er bevidste om, hvordan de i daglig praksis arbejder med læreplanerne som en naturlig del af planlægningen. Samtidig er dagplejerne opmærksomme på de tegn de ser, så de ved, at de hele tiden er i udvikling og på rette vej.

2.2 Dagplejens læringsmål for børn med særlige behov

Inklusion er en proces, der aldrig standser. Inklusion skal øge mulighederne for tilstedeværelse, deltagelse og læring for alle børn i dagtilbud.

"Tilstedeværelse" betyder, at så mange børn som muligt skal have mulighed for fysisk tilstedeværelse i de almindelige dagtilbud.

"Deltagelse" betyder, at alle børn oplever sig som værdifulde deltagere i dagtilbuddenes sociale og lærende fællesskaber.

"Læring" betyder, at alle børn tilbydes vilkår, så de udvikles og trives.

Det er vigtigt at understrege, at de tre elementer skal optræde samtidigt. Det kræver, at alle dagtilbud fokuserer på at videreudvikle inklusionsperspektivet for børn i udsatte positioner. Inklusion er en mulighed for at udvikle de pædagogiske aktiviteter på en måde, der fremmer fællesskaber for alle. Fællesskaberne skal udvikle børnenes evne til at leve med og i mangfoldigheden. Fællesskabet skal inkludere det unikke ved hvert enkelt individ.

2.3 Dagplejens metoder og aktiviteter til inklusion af børn med særlige behov

En inkluderende pædagogik tager udgangspunkt i hvert enkelt barn. De pædagogiske rammer tilpasses, så det enkelte barn oplever sig selv som en del af et fællesskab. Det er således ikke barnet, der skal tilpasse sig, men rammerne der skal tilpasse sig barnet. Dette fordrer indsigt og faglig viden om børn i udsatte positioner eller børn med særlige behov.

Velfungerende tværfagligt samarbejde med andre faggrupper kan ligeledes være en forudsætning for at inklusionen lykkes.

2.4 Dagplejens sprogindsats

Alle børn på Bornholm tilbydes 3 års-screening af tale- hørekonsulenterne fra PPR. Der er et tæt samarbejde mellem tale- høre konsulenten og daginstitutionerne, og der er således opfølgning på 3 års screeningerne i det enkelte børnehus.

Alle institutioner deltager i sprognetværk og arbejder med sproglig opmærksomhed.

2.5 Dagplejens arbejde med overgange og sammenhæng

Vi henviser til "Den røde tråd", som er et fælles arbejdsredskab for dagplejere, daginstitutioner og skoler.

2.6 Dagplejens metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

Dagplejerne besøger de forskellige børnehaver i deres nærområder jævnligt

Inden barnet begynder i institution bliver der arrangeret besøg i dagplejen eller institutionen.

For børn og forældre med særlige behov, holdes overgangssamtaler ligeledes i dagplejen eller daginstitutionen.

Hvert enkelt barn får en beskrivelse ud fra lærerplanstemaerne/hjernen og hjerte med til institutionen.

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 Fakta om dagplejen

Dagtilbuddet er organiseret i Center for Børn og Familie. Dagtilbuddet er en afdeling med dagplejere, 16 integrerede institutioner, 3 børnehaver og 1 specialbørnehave. Enkelte institutioner indeholder også SFO-delen. Afdelingen dækker hele Bornholm.

Personalesammensætningen i dagtilbuddet skal leve op til kommunens godkendelseskriterier og sammensættes således af:

60 % pædagoger

20 % PAU/PGU

20 % pædagogmedhjælpere

En særlig udfordring på Bornholm er det faldende børnetal. Dagtilbuddet tilpasses derfor løbende. I det arbejde skal der tages højde for miljøet i lokalsamfundene, som påvirkes af hvorvidt, der er dagpasningstilbud eller ej.

Bornholms dagtilbud er uden undtagelse privilegeret ved at være omgivet af naturområder, som børn og personale har stor glæde af.

3.2 Beskrivelse

3.2.1 Periode

3.2.2 Prioritering

De seks læreplanstemaer er prioriteret på følgende måde:

Alle læreplanstemaer prioriteres lige højt.

3.3 Evaluering

3.3.1 Primære værktøjer til dokumentation af arbejdet med læreplanerne

Andet, Foto, Iagttagelser/observationer, Læringshistorier, Praksisfortællinger
Dagpleje gruppernes log bøger

3.3.2 Primære metoder til evaluering af arbejdet med læreplanerne

LP, Læringshistorier, SMTTE
reflekssion i grupperne

3.4 Refleksion

Efter evalueringen vil vi se på, hvad der kan blive bedre i forhold til dagplejernes/ børnenes læring og ud fra det implementerer og udvikle vores pædagogiske praksis.

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 Læringsmål for alsidig personlige udvikling

4.1.1 Sammenhæng

Barnet anerkendes for den person, det er, og mødes med respekt og lydhørhed. Barnet oplever, at pædagogen er engageret i dets læring og udvikling. Pædagogen anerkender og er nysgerrig på barnet, følger dets spor og er bevidst om barnets nærmeste udviklingszone.

4.1.2 Mål

- At barnet udvikler selvforståelse og selvværd
- At barnet oplever sig selv som en værdifuld deltager i fællesskabet
- At barnet udvikler empati og kan give udtryk for tanker og følelser
- At barnet udvikler nysgerrighed
- At barnet udvikler lyst til at tage initiativ
- At barnets selvhjulpethed understøttes

Vi arbejder ud fra en værdsættende pædagogik, hvor alle børn skal føle sig værdifulde. Ved at skabe en lyttende og medlevende omverden for barnet. Ved at fortælle barnets historie til barnet og i gruppen. Ved at vise positiv interesse for det, som barnet selv er optaget af. Bekræfte barnet i, at dets interesser er betydningsfulde, og ved at følge det op, som barnet er interesseret i, føler barnet sig som en anerkendt person. Den anerkendende voksne giver barnet mulighed for, at udvikle et positiv selvværd. Det er vigtigt at børnene er med til små opgaver i hverdagen og at de får ansvar i forhold til deres alder. De skal have mulighed for at tage initiativer og have valg i aktiviteter.

4.1.3 Tiltag

1. Tiltag: Give barnet nærvær/opmærksomhed-knus og kram, tryghed, omsorg, vise respekt og anerkende barnet som person.
2. Tiltag: Accepterer barnets følelser og lære det at sætte ord på.
3. Tiltag: Støtte barnet i at sige fra overfor andre.
4. Tiltag: Give plads til børns forskelligheder.
5. Tiltag: Støtte barnet i personlig hygiejne (vaske hænder, børste tænder mm).
6. Tiltag: Lære barnet at kunne tage sit tøj af og på.
7. Tiltag: Give barnet legemuligheder, der udfordrer dets kreativitet og fantasi.
8. Tiltag: Give barnet tid og rum til fordybelse i leg og aktiviteter.
9. Tiltag: Møde barnet med positive forventninger, reaktioner og vise glæde.
10. Tiltag: Være opmuntrende og anerkendende overfor barnet, give ros.

4.1.4 Tegn

1. Tegn: Barnet vil udtrykke/fortælle om sine følelser og meninger.
2. Tegn: Barnet vil bede om hjælp til svære ting.

3. Tegn: Barnet vil kunne lege alene.
4. Tegn: Barnet vil kunne vente på det bliver dets tur.
5. Tegn: Barnet vil blive dygtigere til det som det er god til.
6. Tegn: Barnet vil blive bedre til det som det ikke er så god til.
7. Tegn: Barnet vil udvikle forståelse for andre.

4.2 Læringsmål for sociale kompetencer

4.2.1 Sammenhæng

Social kompetence udvikles i fællesskaber og gennem relationer til andre, - f.eks. gennem venskaber og i grupper. I samspillet mellem relationer og social kompetence har vi fokus på empati, tilknytning, relationer og sociale færdigheder. Pædagogen skal skabe rammerne, der sikrer tilstedeværelse, deltagelse og læring for det enkelte barn.

4.2.2 Mål

- At sikre at børnene anerkendes og respekteres, som de personer de er, og at de oplever, at de er en værdifuld del af fællesskabet.
- At børnene oplever tryghed, omsorg og nærvær i deres relationer til både børn og voksne.
- At barnet udvikler venskaber.
- At barnet tager initiativ i fællesskabet.
- At barnet lærer at udsætte egne behov, således at der gives plads til hinanden i fællesskabet.

Det er vigtigt at barnet mærker, det er betydningsfuldt i den lille børnegruppe i dagplejen. Hver enkelt barn er nødvendig for gruppen skal fungere og der skal være plads til alle. Dagplejeren må være opmærksom på stemningerne i gruppen, og foregribe konflikter, hvis det er muligt. Når der opstår konflikter må hun lære børnene at løse dem på en konstruktiv måde. Dagplejeren må give børnene mulighed for at deltage i hverdagsaktiviteter og i planlægningen, så de føler sig som en del af fællesskabet og forstår, de har mulighed for at påvirke deres hverdag og at alle har ret til at sige sin mening. Dagplejeren skal støtte barnet i at skabe og indgå i relationer med andre børn og voksne. Dagplejeren skal være en god rollemodel for børnene.

4.2.3 Tiltag

1. Tiltag: Give barnet mulighed for at lege, både alene, i små grupper og større fællesskaber.
2. Tiltag: Give barnet mulighed for at samarbejde og løse opgaver i fællesskab.
3. Tiltag: Lade børnene samarbejde om opgaver, som de er interesseret i og har indflydelse på.
4. Tiltag: Skabe situationer, hvor børnene glædes over at være sammen og føler et fællesskab.
5. Tiltag: Opmuntre børnene til at forstå andres behov, opmuntre dem til omsorg og hensyn til hinanden.
6. Tiltag: Støtte barnet i at danne venskaber.
7. Tiltag: Hjælpe barnet med konfliktløsning og grænsesætning.
8. Tiltag: Opfordre børnene til at lytte til hinanden og føre indbyrdes samtaler.
9. Tiltag: Give tid til at fordybe sig i samtale med det enkelte barn.

10. Tiltag: Lære barnet at vente på tur og dele.

4.2.4 Tegn

1. Tegn: At børnene lytter til hinanden og hjælper hinanden.
2. Tegn: At børnene finder på sjove ting, de kan lave sammen.
3. Tegn: At børnene trøster, når et andet barn er ked af det.
4. Tegn: At børnene kan vente på tur.
5. Tegn: At børnene selv sætter grænser for, hvad de vil/ikke vil.
6. Tegn: At børnene selv begynder at danne venskaber, f.eks. i legestuen med flere børn.
7. Tegn: At børnene selv kommer med initiativer til, aktiviteter og lege.
8. Tegn: At børnene bliver opmærksomme på, når der mangler en ven fra gruppen.
9. Tegn: At børnene kan dele legestøj med hinanden.

4.3 Læringsmål for sproglig udvikling

4.3.1 Sammenhæng

Sproget er en forudsætning for at forstå andre samt udvikle og fastholde egen identitet og selvfølelse. Sprog skal i denne sammenhæng forstås som både talesprog, kropssprog og billedsprog.

Sprog er en forudsætning for, at man kan give udtryk for tanker og følelser og blive i stand til at kommunikere med andre børn og voksne.

Skriftsprog skal desuden indgå som en naturlig del af husenes hverdag, så børnenes nysgerrighed og interesse for dette understøttes.

4.3.2 Mål

- At barnet får lyst til at kommunikere og bruge sproget , - både verbalt, gennem mimik og kropssprog.
- At barnet lærer at lytte og aflæse hinandens udtryk.
- At barnet lærer at udtrykke følelser og løse konflikter via sproget
- At udfordre børnene til sproglig aktivitet, til at udtrykke sig på mange måder
- At barnet udvikler sit ordforråd, sprogforståelse og begreber
- At barnet udvikler forståelse for tal, bogstaver og symboler
- At barnet lærer børnehushets normer omkring sprogbrug

Dagplejeren skal tale meget med børnene og sætte ord på de handlinger hun og børnene gør. Ved at lytte til børnene og følge det de siger op med spørgsmål, inspirerer hun dem til at udvikle deres sprog. Hun skal anerkende barnets ret til at udtrykke sig og give barnet en begyndende forståelse for verbal og non verbal kommunikation. Dagplejeren skal være bevidst om barnets kropssprog og signaler og sit eget. Dagplejeren skal sørge for at børnene styrkes i sproglig forståelse og begrebsopfattelse.

4.3.3 Tiltag

1. Tiltag: Dagplejeren skal være nærværende og skabe fælles opmærksomhed.
2. Tiltag: Lytte til barnet og stille åbne spørgsmål.
3. Tiltag: Sætte ord på konkrete handlinger og oplevelser.
4. Tiltag: Bruge konkrete i sang og sanglege.
5. Tiltag: Hjælpe barnet med Sætte ord på.
6. Tiltag: Hjælpe barnet med at fortælle små oplevelser til andre.
7. Tiltag: Snakke med barnet om hvad de ser, hvad der sker når de f.eks er på ture mv.
8. Tiltag: Lege med ord/rim og remser.
9. Tiltag: Lade barnet deltage i hverdags aktiviteter og tale med barnet om dem.
10. Tiltag: Bruge baby tegn til at understøtte sproget.

4.3.4 Tegn

1. Tegn: Når børnene viser nysgerrighed ved at spørge.
2. Tegn: Når børnene bruger nonverbalt sprog f.eks baby tegn til at udtrykke hvad de vil.
3. Tegn: Når børnene begynder at lege med sproget.
4. Tegn: Når børnene lytter til den voksne og hinanden.
5. Tegn: Når børnene opfordrer til læsning og snak/dialog.
6. Tegn: Når børnene sætter ord på sine tanker, følelse, oplevelser og handlinger.

4.4 Læringsmål for krop og bevægelse

4.4.1 Sammenhæng

Krop og bevægelse er børns redskab til at erobre verden. Børn skal opleve accept af og forståelse for egen krop. De skal opleve glæden ved at være i bevægelse og derigennem tilegne sig den fysiske, kulturelle og sociale verden.

4.4.2 Mål

- At børnene aktivt udforsker og tilegner sig verden gennem alle sine sanser.
- At fysisk aktivitet er en naturlig del af børnenes hverdag.
- At børnene fysisk udfordres både fin og grovmotorisk.
- At børnene opnår kendskab til kroppen, dens funktioner og udvikler respekt for egen og andres kropslighed.
- At børnene får kendskab til sund levevis herunder sammenhæng mellem kost, bevægelse, hygiejne og dets betydning for trivsel.

Dagplejeren skal arbejde med barnets identitet, forståelse af kroppens indre og ydre, bevægelsesmuligheder og sanselighed. Barnet skal støttes i at udtrykke sig kropsligt, at sanse og mærke hvordan verden føles. Dagplejeren skal opsøge og sørge for inspirerende og udfordrende bevægelsesmiljøer ude og inde: små bakker, balancebomme, små forhindringer der skal forceres ved, at hoppe, kravle, trille.

Dagplejeren skal være "sund kost vejviser" ved at servere sund mad på en inspirerende måde og sørge for hyggelige måltider, der handler om at nyde, sanse og smage.

4.4.3 Tiltag

1. Tiltag: Give barnet mulighed for forskellige lege og aktiviteter inde og ude.
2. Tiltag: Give barnet mange sanseoplevelser.
3. Tiltag: Give barnet lov til at røre ved ting det møder.
4. Tiltag: Give barnet smagsoplevelser gennem sund og varieret kost.
5. Tiltag: Støtte barnet i at gå selv, spise/drikke selv, tage tøj af/på selv og sidde på potte/wc selv.
6. Tiltag: Fortælle og snakke med barnet om hvad de forskellige legemsdele hedder.
7. Tiltag: Støtte barnet i selv at kravle op på puslebordet, den højstol osv.
8. Tiltag: Sammen med børnene finde steder i skoven med bakker, grøfter, hvor børnene kan trille, krybe, kravle løbe mm.
9. Tiltag: Lave mad og bage sammen med børnene.
10. Tiltag: Inspirere børnene til bevægelseslege, rytmik og drama.

4.4.4 Tegn

1. Tegn: Når barnet har lyst til og oplever glæde ved, at bevæger sig på alle mulige måder.
2. Tegn: Når barnet har lyst til nye smags oplevelser.
3. Tegn: Når barnet selv tager initiativ til til selv at prøve (Selv kravle op/ ned fra højstolen, puslebordet).
4. Tegn: Når barnet selv prøver at tage tøj af/på, spise/drikke selv, gå på potte/wc, osv.
5. Tegn: Når barnet gerne vil eller tager initiativ til bevægelseslege.
6. Tegn: Når barnet viser glæde ved at bruge sin krop.

4.5 Læringsmål for natur og naturfænomener

4.5.1 Sammenhæng

Børn skal have oplevelser, der er med til at udvide deres kendskab, viden, respekt og glæde for naturen, naturfænomener og miljø.

4.5.2 Mål

- At barnet lærer naturen at kende med alle sanser og oplever den som rum for leg, oplevelser, udforskning og læring.
- At barnet oplever glæde ved at være i naturen
- At barnet udvikler viden og får respekt for natur og miljø.
- At barnet bruger naturen og oplever dens mangfoldighed gennem årstidernes skiften.
- At barnet får kendskab til antal, vægt og former.

Dagplejeren skal skabe mulighed for, at barnet kan få oplevelser med og kendskab til dyr, planter og naturmaterialer, gennem leg, eksperimenter og fordybelse. Der skal fokuseres på, at barnet lærer respekt og anerkendelse af for naturen og lærer at færdes fortroligt i den.

4.5.3 Tiltag

1. Tiltag: Gå ture til f.eks skov og strand.
2. Tiltag: Snakke med børnene om det de ser.
3. Tiltag: Fodre fugle, fisk, høns mv sammen med børnene
4. Tiltag: Lade børnene udforske og undersøge omgivelserne.
5. Tiltag: Lære børnene at være nænsomme overfor dyr og planter.
6. Tiltag: Lære børnene ikke at smide affald i naturen.
7. Tiltag: Opmuntre børnene til at lege og bygge med vand, sand, jord, pinde, mudder osv.
8. Tiltag: Give børnene mulighed for at så, plante og høste grønsagerne.
9. Tiltag: Lære barnet at kende forskel på årstiderne samt lære børnene at lytte til naturens forskellige lyde.
10. Tiltag: At undersøge regnorme, mariehøns, myre mm sammen med børnene.

4.5.4 Tegn

1. Tegn: At børnene har lyst til at gå i naturen.
2. Tegn: At børnene bliver opmærksomme på de dyr og planter de møder.
3. Tegn: At børnene bliver fortrolige med de dyr de ser.
4. Tegn: At børnene bliver opmærksomme på vejret og årstiderne.
5. Tegn: At børnene tager initiativ til at lege med naturens egne materialer.
6. Tegn: At børnene bliver opmærksomme på naturenslyde (fuglesang, træer der blæser, regn mm)
7. Tegn: At børnene tager eget initiativ til at undersøge og udforske naturen
8. Tegn: At børnene bliver opmærksom på affald der ligger i naturen.
9. Tegn: At børnene fortæller om de dyr og planter de ser.
10. Tegn: At børnene vil vande, passe og senere spise det som de har sået.

4.6 Læringsmål for kulturelle udtryksformer og værdier

4.6.1 Sammenhæng

Børnene skal have mulighed for at forstå egen og andres kultur i et udviklende samspil med voksne og børn. De skal præsenteres for og gøre brug af mangfoldige kulturelle udtryksformer.

4.6.2 Mål

- At barnet skal opleve forskellige kulturelle udtryksformer både kreativt, musisk, kropsligt og sprogligt.
- At barnet tilegner sig viden om traditioner samt kulturelle og kunstneriske oplevelser.
- At barnet skal være rummelig og nysgerrig overfor andre kulturer.
- At barnet skal respektere forskelligheder herunder andre måder at tænke og gøre tingene på.

Dagplejeren skal finde muligheder for børns egen skabende kreativitet ved brug af redskaber, materialer både indendørs, udendørs og i legestuen. Sang, musik, dans, maling, udklædning og fornemning i brede forstand. Dagplejeren bidrager med forskellige kulturelle traditioner som fødselsdage og højtider. Dagplejeren skal give børnene begyndende fornemmelse for omverdenen ved at besøge biblioteket, udstillinger og teater. Dagplejeren skal udnytte de aktiviteter der er i nærområdet.

4.6.3 Tiltag

1. Tiltag: Tilbyde forskellige tegne-og maleaktiviteter.
2. Tiltag: Tilbyd leg med dej, modellervoks, trylledej.
3. Tiltag: Give børnene mulighed for at spille på musikinstrumenter, gryder, pletter og pander.
4. Tiltag: Synge og lege sanglege som passer til årstiderne og højtiderne.
5. Tiltag: Give børnene tid og ro til at eksperimentere med forskellige farver, former og materialer.
6. Tiltag: Besøg til biblioteket.
7. Tiltag: Se teater forestillinger og gå på udstillinger.
8. Tiltag: Gå på havnen og se fiskeren når han lader fisk, bondegårdbesøg mv.
9. Tiltag: Klippe/klistre projekter til højtiderne-jul fastelavn og påske.
10. Tiltag: Fortælle eventyr og historier om børn i andre kulturer.

4.6.4 Tegn

1. Tegn: At børnene bliver interesseret i at tegne og male.
2. Tegn: At børnene bliver interesseret i at lege med forskellige materialer og lave figurer og skulpturer.
3. Tegn: At børnene bliver interesseret i at spille på forskellige instrumenter.
4. Tegn: At børnene er aktivt deltagende i sanglege og synger med på sange.
5. Tegn: At børnene har lyst til at eksperimentere med forskelligt materiale.
6. Tegn: At børnene genkender biblioteket og vil finde bøger
7. Tegn: At børnene leger deres oplevelser efter oplevelserne i nærmiljøet.
8. Tegn: At børnene selv finder på at klæde sig ud.
9. Tegn: At børnene kender forskellige former

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

5.1 Beskrivelse

Dagtilbuddet

- vurderer det fysiske, psykiske og æstetiske miljø i et børneperspektiv
- inddrager børnenes oplevelse af børnemiljøet i den samlede vurdering af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Børnenes oplevelser skal inddrages. Det pædagogiske personale skal forsøge at forstå de tanker, oplevelser og opfattelser, som barnet har af sin egen hverdag. F.eks. ved at spørge børnene eller ved at observere og fortolke børns handlinger, attituder og intentioner.

Det fysiske børnemiljø drejer sig om, hvorvidt de fysiske rammer inde og ude er udfordrende og giver rum til udvikling, læring og inspiration til aktivitet samt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene har det med hinanden og med personalet, og om det gode forældresamarbejde.

Det æstetiske miljø har betydning for, om børnene oplever dagtilbuddet som et rart sted, og om de oplever stedet som inspirerende, motiverende og udfordrende.

5.2 Refleksion

Vi bruger vidensdeling fra børnemiljø vurdering til, at skabe de bedste rammer for børnene. Vi ser på det enkelte dagplejehjems muligheder for at sikre de optimale forhold for børnene både psykisk, æstetisk og fysisk. Vi kigger efter tegn på børnenes trivsel og udfoldelsesmuligheder. Vi er opmærksomme på at dagplejerne anerkender og skaber glæde i hverdagen, som er til at gøre børnene psykisk robuste og opøver de personlige og sociale kompetencer.

6 AFSLUTNING

Dagplejen arbejder forsat på, at implementerer læreplanstemaerne i daglig praksis og blive bevidstgjort om den læring der finder sted i forhold til børnenes udvikling. Vi arbejder på at blive endnu bedre til at kunne dokumentere både mundlig og skriftligt både internt og eksternt. Henvisning til dagplejeleder Stine Mannering

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**